

VESOLJE je nad tabo. Odkrij ga!

S pričujočim sloganom so naslovili letošnje mednarodno leto astronomije, ki ga je s slavnostnim govorom konec januarja v Ljubljani otvoril sam predsednik države dr. Danilo Türk, kar vsekakor kaže na naraščajočo pomembnost te znanosti tudi v slovenskem prostoru. Po nekakšnem nenavadnem naključju, ki najbrž ni bilo brezpomensko – kot tudi ni zgolj slučaj, da sem se rodila ravno na Prevorju, kjer je astronomska opazovalnica zvezd – sem se znašla na omenjeni slovestnosti v centru slovenske prestolnice. Kljub velikim neprilikam na cestah zaradi močnega sneženja se je dvorana hotela Union napolnila in vsak udeleženec je potoval na plovilu lastnih doživljanj skozi zgodovino in razvoj astronomije skozi čas v svoje vesolje ...

Sproščeno vzdušje ob zvokih Predinove glasbe. Informativno-poučna vsebina. Izjemno prijetni občutki se porodijo, ko se dogajanje iz vesolja dotakne človeške duše. Vsakega na svojstven način.

Ljudje iz področja astronomij, astrofizike in drugih sorodnih znanosti so dogodek doživljali najbrž le kot slovesnost in obeležje pomembnega zgodovinskega dogodka, saj je Galileo Galilei pred natanko 400 leti iznašel napravo za približevanje zelo oddaljenih teles v vesolju, ki mu pravimo teleskop. Nenadoma se je odprlo izvenzemeljsko obzorje na široko in Zemljanom »postavilo na ogled« tudi svojo vsebino. Z opazovanjem vesoljskih teles se je širilo tudi človeško dojemanje sveta okoli sebe. Zemeljski zamejen svet se je razširil v brezmej-

no Vesolje. Galileo je zase povedal: »Ko sem opustil zemeljske stvari, sem se podal na raziskovanje neba.« Mnogi menijo, da se je z njim začela moderna doba opazovalne astronomije in velika znanstvena avantura človeštva. Opazovanje in zaznavanje neskončnega.

Za tiste druge z laičnim poznavanjem dogajanja na nebu, med katere štejem tudi sebe, pa so bila predavanja o zgodovini astronomije, njenem razvoju skozi stoletja in sodobnih odkritjih ter pripomočnikih, izjemno informativne narave. Nekateri sicer znamo občutiti očarljivo lepoto zvezdne noči in občudovati s svetlimi biseri posuto nebo kar s prostim očesom ob ležanju na travi, z zavestjo, da je na Zemlji ravno zato tako lepo, ker lahko od tu opazujemo lepoto Onkraj, obogateno z brezmejno slikovitostjo lastne domišljije in subjektivnih doživetij, a le redko pogledamo skozi zvezdni teleskop. S pogledom skozi njega se pogled sicer zbistri in izostri, a čar nebesne veličine in bogastva lahko ob tem zbledi. Zato naj vsak sam zase ugotovi, kaj išče v širnem vesolju – črne luknje, vodo na drugih planetih ali čarobno podobo oddaljenih bleščočih se teles – da bo izbral pravi način opazovanja nočnega neba za svojo dušo.

Na trenutke se mi zazdi, da bi se dalo na Prevorju skozi aktivnosti v okviru astronomskega observatorija z vsebinsko navezo na megalitska odkritja tukajšnjega patra Karla ustvariti izjemno enovito podobo kraja s prikazom zemeljsko-vesoljskih povezav in njihovih odslkav, podprto z zvezdnimi opazovanji.

Preživite leto 2009 v znamenju astronomije – raziskovanj, opazovanj in doživetih potovanj v vesolje. Odkrijte vsak svojega – in jih povežite med seboj!

Aleksandra Maček